

๐๑๗,นครสวรรค์
๒๐๕-
๒/๒/๒๕
คนจิกเนอ
๑๖ ม.๖. ๖๕

คณะกรรมการบริหารส่วนจังหวัดลำปาง
เลขที่รับ ๑๓๓๕
วันที่ ๑๕ พ.ย. ๒๕๖๕
ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ
กรุงเทพมหานคร 10240

วันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2565

กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ
เลขรับที่ 1820
วันที่ 10 พ.ย. 2565
เวลา 10.06 น.

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สนับสนุนร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม หมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น 6 พ.ย. 2565
เรียน นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย (1) บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... จำนวน 9 แผ่น
- (2) แผ่นพับโครงการ "ขอคนละชื่อปลดล็อกท้องถิ่น" จำนวน 1 แผ่น

นายปิยบุตร แสงกนกกุล
เลขรับที่ 109
วันที่ ๑๖ พ.ย. ๒๕๖๕
ได้จัด 1408

ด้วยคณะกรรมการบริหารส่วนจังหวัดลำปาง จึ่งรุ่งเรื่องกิจ นายปิยบุตร แสงกนกกุล และคณะ ได้จัด โครงการ "ขอคนละชื่อปลดล็อกท้องถิ่น" ซึ่งเป็นกิจกรรมเชิญชวนบุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่...) พ.ศ. ... (นายธนธร จิ่งรุ่งเรื่องกิจ นายปิยบุตร แสงกนกกุล กับคณะเป็นผู้เสนอ) โดยมีความประสงค์ในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อยกเลิกบทบัญญัติในหมวด 14 ปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่มาตรา 249 ถึงมาตรา 254 และเพิ่มบทบัญญัติ หมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 249 ถึงมาตรา 254/6 แทน เพื่อแก้ไขอุปสรรคในการกระจายอำนาจ ไปสู่ท้องถิ่นที่เกิดขึ้นจากรัฐธรรมนูญปัจจุบัน และเป็นการส่งเสริมการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นเพื่อให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นมีความอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดทำบริการสาธารณะ การบริหารงาน บุคคล การเงินและการคลัง การจัดทำและการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และ อำนาจในการจัดทำบริการสาธารณะในระดับท้องถิ่นโดยทั่วไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาด้วย หมายเลข 1 และ 2 ทั้งนี้ได้รับรายชื่อจากประชาชน โดยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรตรวจสอบรายชื่อ มีเอกสารครบถ้วน จำนวน 76,591 รายชื่อ ซึ่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมได้ผ่านการรับฟังความคิดเห็น ประชาชนตามรัฐธรรมนูญมาตรา 77 เรียบร้อยแล้ว กำลังจะเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาในวันที่ 29-30 พฤศจิกายน 2565

ในการนี้ทางคณะกรรมการบริหารส่วนจังหวัดลำปางจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ช่วยดำเนินการประชาสัมพันธ์และ สนับสนุนให้บุคลากรในองค์กรและประชาชนในพื้นที่ของท่านทราบ และช่วยกันส่งเสียงเรียกร้องไปยังสมาชิก รัฐสภาให้ช่วยกันลงคะแนนรับหลักการร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนธร จิ่งรุ่งเรื่องกิจ)

ผู้เสนอกฎหมาย

ที่ สผ ๐๐๑๔/๓๔๓๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

เรียน นายธนธร จีรุงเรืองกิจ

อ้างถึง หนังสือของท่าน ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านและคณะผู้ริเริ่มได้ร่วมกันริเริ่มเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญต่อประธานรัฐสภาเพื่อพิจารณา นั้น ประธานรัฐสภาได้วินิจฉัยว่าร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... ไม่มีหลักการต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จึงขอส่งสำเนาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... เพื่อให้ท่านได้ดำเนินการชักชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมลงลายมือชื่อเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญให้ครบถ้วนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ต่อไป

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งเป็นผู้เชิญชวนอาจร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้รับและรวบรวมหลักฐานการเข้าชื่อเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางพรพิศ เพชรเจริญ)

เลขาธิการรัฐสภา

สำนักการประชุม

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๕๓๑

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

ที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบให้เชิญชวน

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)

พุทธศักราช ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อยกเลิกบทบัญญัติในหมวด ๑๔ การปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่มาตรา ๒๔๙ ถึงมาตรา ๒๕๔ และเพิ่มบทบัญญัติหมวด ๑๔ การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา ๒๔๙ ถึงมาตรา ๒๕๔/๖ แทน

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีบทบัญญัติในหมวด ๑๔ การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีเนื้อหาสาระอันเป็นอุปสรรคต่อการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น จนทำให้การกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นไม่อาจเกิดขึ้นได้จริง เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดทำบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง การจัดทำและการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำบริการสาธารณะในระดับท้องถิ่นโดยทั่วไป เพื่อแก้ไขปัญหาหน้าที่และอำนาจที่ซ้ำซ้อนกับราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อให้การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำเท่าที่จำเป็น ไม่กลายเป็นการบังคับบัญชา และเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้

“หมวด ๑๔

การปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๒๔๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๑ รัฐต้องจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินแบบกระจายอำนาจ และต้องให้ความสำคัญเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น

ท้องถิ่นใดมีลักษณะที่จะปกครองตนเองได้ย่อมมีสิทธิจัดตั้งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดทำบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง การจัดทำและการใช้จ่ายงบประมาณ และมีหน้าที่และอำนาจเป็นของตนเอง

มาตรา ๒๕๐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปอื่นที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมาย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษอื่นที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมาย

มาตรา ๒๕๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจโดยทั่วไปในการจัดทำบริการสาธารณะในระดับท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น โดยไม่รวมเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การกิจทางทหารและการป้องกันประเทศ

(๒) ความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

(๓) การดำเนินงานเกี่ยวกับกิจการระหว่างประเทศ

(๔) การดำเนินงานของธนาคารกลางและระบบเงินตรา

(๕) บริการสาธารณะอื่นที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยรวมทั้งประเทศ ทั้งนี้ตามที่

คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

รัฐบาล ราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาค มีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำบริการสาธารณะเฉพาะเรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เฉพาะเรื่อง queองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถจัดทำได้จนทำให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับผลกระทบและเดือดร้อนเสียหาย และเฉพาะเรื่อง queองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร้องขอให้รัฐบาล ราชการส่วนกลาง หรือราชการส่วนภูมิภาคจัดทำแทน

ที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบให้เชิญชวน

เพื่อให้การจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มาตรฐาน มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ รัฐอาจกำหนดมาตรฐานในการจัดทำบริการสาธารณะที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ ทั้งนี้ต้องไม่กระทบต่อสาระสำคัญแห่งหลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และต้องไม่กระทบต่อความสามารถในการตัดสินใจดำเนินงานตามความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในกรณีที่มิได้กฎหมายกำหนดหน้าที่และอำนาจในการจัดทำบริการสาธารณะให้แก่ราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคซ้ำซ้อนกับหน้าที่และอำนาจในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้หน้าที่และอำนาจในการจัดทำบริการสาธารณะนั้นเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และห้ามมิให้ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคจัดทำบริการสาธารณะนั้น เว้นแต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถจัดทำบริการสาธารณะนั้นได้จนทำให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับผลกระทบและเดือดร้อนเสียหาย หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร้องขอให้ราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคจัดทำบริการสาธารณะนั้นแทน

มาตรา ๒๕๒ เพื่อดำเนินการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง ให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) การแบ่งหน้าที่และอำนาจระหว่างราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) การแบ่งหน้าที่และอำนาจระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับล่างมีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำบริการสาธารณะเป็นหลัก และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับบนจัดทำบริการสาธารณะเฉพาะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับล่างไม่สามารถจัดทำได้ หรือบริการสาธารณะที่ครอบคลุมเชื่อมโยงกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับล่าง

(๒) การจัดสรรสัดส่วนรายได้ระหว่างราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเพิ่มขึ้นโดยคิดเป็นสัดส่วนรายได้ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบภายในสามปีนับแต่วันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

(๓) การจัดให้มีคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยมีจำนวนเท่ากัน ทำหน้าที่ดำเนินการตาม (๑) (๒) และดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ

ในกรณีที่คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดให้ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในระยะเวลาที่กำหนด หากพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้วยังไม่มีการถ่ายโอนภารกิจ ให้ถือว่าภารกิจดังกล่าวถ่ายโอนไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้ถือว่าบรรดากฎหมายที่กำหนดให้หน้าที่และอำนาจแก่ราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในการทำภารกิจดังกล่าวนั้น สิ้นผลไป

ที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบให้เชิญชวน

มาตรา ๒๕๓ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการเงินการคลัง และมีงบประมาณที่เพียงพอในการจัดทำบริการสาธารณะตามหน้าที่และอำนาจ ให้มีกฎหมายกำหนดรายรับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) การกำหนดอำนาจในการจัดเก็บภาษีและรายได้อื่น

(๒) การให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกู้เงินและการออกพันธบัตร

(๓) การกำหนดให้รัฐบาลมีหน้าที่ในการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยพิจารณาจากจำนวนประชากร รายได้ ความสามารถในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง และความเท่าเทียมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนการดำเนินการตามวัตถุประสงค์เฉพาะกิจของเงินอุดหนุนหรือตามข้อตกลงที่ได้ทำกับรัฐบาล

มาตรา ๒๕๔ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีวิธีการในการจัดทำบริการสาธารณะได้หลากหลายและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ให้มีกฎหมายกำหนดวิธีการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดตั้งบริษัทจำกัดหรือร่วมถือหุ้นในบริษัทจำกัด โดยไม่จำเป็นต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อสาธารณูปโภคเท่านั้น

(๒) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดตั้งองค์การมหาชนในระดับท้องถิ่น

(๓) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดตั้งสหการทั้งแบบความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทเดียวกัน และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างประเภท โดยให้สหการมีอำนาจในการจัดเก็บภาษีหรือรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลได้

(๔) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการมอบอำนาจให้เอกชนจัดทำบริการสาธารณะแทน

มาตรา ๒๕๔/๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง

คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน หรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น

การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ

สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นจะเป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น มิได้

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

ที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบให้เชิญชวน

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้ง สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๒๕๔/๒ การแต่งตั้งและการให้ข้าราชการและลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ้นจากตำแหน่ง ต้องเป็นไปตามความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่น โดยการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีมาตรฐานสอดคล้องกัน และอาจได้รับการพัฒนาร่วมกันหรือสับเปลี่ยนบุคลากรระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันได้ รวมทั้งต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นองค์กรกลางบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นก่อน ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีองค์กรพิทักษ์ระบบคุณธรรมของข้าราชการส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างระบบคุ้มครองคุณธรรมและจริยธรรมในการบริหารงานบุคคล ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

คณะกรรมการข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามวรรคหนึ่งจะต้องประกอบด้วย ผู้แทนของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนข้าราชการส่วนท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิโดยมีจำนวนเท่ากัน ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การโยกย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน และการลงโทษข้าราชการและลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๒๕๔/๓ การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำได้ก็ต่อเมื่อมีกฎหมายบัญญัติไว้ ต้องทำเท่าที่จำเป็น และมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ชัดเจนสอดคล้องและเหมาะสมกับรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยต้องเป็นไปเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม และจะกระทบถึงสาระสำคัญแห่งหลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือนอกเหนือจากที่กฎหมายบัญญัติไว้ มิได้

เพื่อให้การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ให้มีกฎหมายการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) การกำกับดูแลจะกระทำได้เฉพาะตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในกรณีที่ผู้มีอำนาจกำกับดูแลเห็นว่าการกระทำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด น่าจะไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้มีอำนาจกำกับดูแลไม่อาจยับยั้งหรือเพิกถอนการกระทำนั้นได้ แต่ให้ฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอเพิกถอนการกระทำนั้น

(๒) การยกเลิกอำนาจของผู้มีอำนาจกำกับดูแลช่วงก่อนที่การกระทำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีผลใช้บังคับ

(๓) การยกเลิกอำนาจของผู้มีอำนาจกำกับดูแลในการให้ความเห็นชอบในร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

ที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบให้เชิญชวน

(๔) การกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องส่งข้อบัญญัติท้องถิ่น มติ หรือการกระทำอื่นใดไปยังผู้มีอำนาจกำกับดูแล

(๕) การฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อเพิกถอนคำสั่งยุบสภาท้องถิ่น และคำสั่งให้ผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง

ให้บทบัญญัติในกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้อำนาจกระทรวงมหาดไทยในการออกระเบียบเกี่ยวกับการกำกับดูแลทั้งหลายทั้งปวง และบรรดากฎ ระเบียบ หรือหนังสือเวียนที่ให้อำนาจกำกับดูแลทั้งหลายทั้งปวง สิ้นผลไป

มาตรา ๒๕๔/๔ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาลงคะแนนเสียง เห็นว่าสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นผู้ใดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไป ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การลงคะแนนเสียงตามวรรคหนึ่งต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งมาลงคะแนนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด

มาตรา ๒๕๔/๕ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่นเพื่อให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นได้

จำนวนผู้มีสิทธิเข้าชื่อ หลักเกณฑ์และวิธีการเข้าชื่อ รวมทั้งการตรวจสอบรายชื่อ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๒๕๔/๖ ประชาชนในท้องถิ่นมีสิทธิในการมีส่วนร่วมการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่จัดให้มีวิธีการให้ประชาชนมีส่วนร่วมดังกล่าว

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) การจัดให้มีการศึกษาผลกระทบและการรับฟังความคิดเห็นก่อนการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่นในสาระสำคัญ

(๒) การจัดให้มีการออกเสียงประชามติของประชาชนในท้องถิ่นเพื่อตัดสินใจในเรื่องสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๓) การจัดตั้งสภาพลเมืองประจำท้องถิ่นโดยให้สมาชิกมาจากการสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันภายในประชาชนในท้องถิ่นทุกปี เพื่อทำหน้าที่เสนอแนะและตรวจสอบการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) การจัดทำงบประมาณแบบมีส่วนร่วม โดยให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ตัดสินใจเลือกโครงการหรือแผนงานที่จะนำงบประมาณรายจ่ายไปใช้ได้

ที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบให้เชิญชวน

(๕) การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าถึงข้อมูลข่าวสารนั้นได้โดยง่ายและไม่เสียค่าใช้จ่าย”

มาตรา ๔ ภายในสองปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะรัฐมนตรีจัดทำแผนการยกเลิกราชการส่วนภูมิภาค

ภายในห้าปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะรัฐมนตรีจัดให้มีการออกเสียงประชามติในเรื่องการยกเลิกราชการส่วนภูมิภาค

มาตรา ๕ ภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ให้รัฐสภาดำเนินการตรากฎหมายดังต่อไปนี้ให้แล้วเสร็จ

- (๑) กฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ
- (๒) กฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดรายรับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๓) กฎหมายเกี่ยวกับวิธีการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๔) กฎหมายเกี่ยวกับการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๕) กฎหมายการถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นและการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

(๖) กฎหมายการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๖ ภายในหกสิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะรัฐมนตรีเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการยกเลิกหน้าที่และอำนาจของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคที่ซ้ำซ้อนกับหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อสภาผู้แทนราษฎร และให้รัฐสภาพิจารณาและให้ความเห็นชอบภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในกรณีที่รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการยกเลิกหน้าที่และอำนาจของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคที่ซ้ำซ้อนกับหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดไว้ในวรรคแรก ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่กำหนดหน้าที่และอำนาจของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคที่ซ้ำซ้อนกับหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสิ้นผลไป

มาตรา ๗ ภายในหกสิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะรัฐมนตรีเสนอร่างพระราชบัญญัติเพื่อแก้ไขหรือยกเลิกบทบัญญัติในกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายที่ขัดหรือแย้งกับหลักการบริหารราชการแผ่นดินแบบกระจายอำนาจ และความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น หรือที่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในหมวด ๑๔ ของ

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

ที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบให้เชิญชวน

รัฐธรรมนูญนี้ และให้รัฐสภาพิจารณาและให้ความเห็นชอบภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรี
เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อสภาผู้แทนราษฎร

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างรัฐธรรมนูญ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีบทบัญญัติในหมวด ๑๔ การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีเนื้อหาสาระอันเป็นอุปสรรคต่อการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น จนทำให้การกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นไม่อาจเกิดขึ้นได้จริง เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดทำบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง การจัดทำและการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำบริการสาธารณะในระดับท้องถิ่น โดยทั่วไป เพื่อแก้ไขปัญหาหน้าที่และอำนาจที่ซ้ำซ้อนกับราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อให้การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำเท่าที่จำเป็น ไม่กลายเป็นการบังคับบัญชา และเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....นี้

๒. สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑. ยกเลิกบทบัญญัติในหมวด ๑๔ การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา ๒๔๕ ถึงมาตรา ๒๕๔ และเพิ่มบทบัญญัติใหม่ เป็นหมวด ๑๔ การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา ๒๔๕ ถึงมาตรา ๒๕๔/๖ แทน

กำหนดให้รัฐต้องจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินแบบกระจายอำนาจ และต้องให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น หากท้องถิ่นใดมีลักษณะที่จะปกครองตนเองได้ย่อมมีสิทธิจัดตั้งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดทำบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง การจัดทำและการใช้จ่ายงบประมาณ และมีหน้าที่และอำนาจเป็นของตนเอง โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปอื่นที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมาย และ

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

ที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบให้เชิญชวน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษอื่นที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมาย

กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจโดยทั่วไปในการจัดทำบริการสาธารณะในระดับท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น เว้นแต่เรื่องที่กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น กำหนดให้รัฐบาล ราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาค มีอำนาจและหน้าที่จัดทำบริการสาธารณะ เฉพาะเรื่องที่ต้องครุปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถจัดทำได้และส่งผลกระทบต่อประชาชนในท้องถิ่นได้รับผลกระทบและเดือดร้อนเสียหาย และเฉพาะเรื่องที่ต้องครุปกครองส่วนท้องถิ่นร้องขอ ทั้งนี้เพื่อให้การจัดทำบริการสาธารณะได้มาตรฐาน รัฐอาจกำหนดมาตรฐานในการจัดทำบริการสาธารณะที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ แต่ต้องไม่กระทบต่อหลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นและความสามารถในการตัดสินใจดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหากการจัดทำบริการสาธารณะของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคซ้ำซ้อนกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้การจัดทำบริการสาธารณะเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีให้ราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาคจัดทำบริการสาธารณะนั้น เว้นแต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร้องขอหรือไม่สามารถจัดทำบริการสาธารณะนั้นได้

กำหนดให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการแบ่งหน้าที่และอำนาจระหว่างราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรวมทั้งระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง การจัดสรรสัดส่วนรายได้ระหว่างราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดมีคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้การถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด หากพ้นระยะเวลาดังกล่าวให้ถือว่าภารกิจดังกล่าวถ่ายโอนไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กำหนดให้มีกฎหมายกำหนดรายรับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการเงินการคลัง และมีงบประมาณที่เพียงพอในการจัดทำบริการสาธารณะตามหน้าที่และอำนาจของตน ซึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญคือ (๑) อำนาจในการจัดเก็บภาษีและรายได้อื่น (๒) อำนาจในการกู้เงินและการออกพันธบัตร และ (๓) การกำหนดให้รัฐบาลมีหน้าที่ในการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยพิจารณาจากหลักเกณฑ์ต่าง ๆ

กำหนดให้มีกฎหมายกำหนดวิธีการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำบริการสาธารณะได้หลากหลายและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับ (๑) การจัดตั้ง

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ...

ที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบให้เชิญชวน

บริษัทจำกัดหรือร่วมถือหุ้นในบริษัทจำกัด โดยไม่จำเป็นต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อสาธารณูปโภคเท่านั้น (๒) การจัดตั้งองค์การมหาชนในระดับท้องถิ่น (๓) การจัดตั้งสหการทั้งแบบความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทเดียวกัน และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างประเภท โดยให้สหการมีอำนาจในการจัดเก็บภาษีหรือรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลได้ และ (๔) การมอบอำนาจให้เอกชนจัดทำบริการสาธารณะแทน

กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น โดยสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง ส่วนคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน หรือมาจากการเห็นชอบของสภาท้องถิ่นก็ได้ จำกัดวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี ทั้งนี้ผู้บริหารท้องถิ่นจะเป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือได้รับเงินเดือนประจำ เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่นไม่ได้

กำหนดเรื่องการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ให้เป็นไปตามความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่น โดยการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีมาตรฐานสอดคล้องกัน และอาจได้รับการพัฒนาพร้อมกันหรือปรับเปลี่ยนบุคลากรระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันได้ กำหนดให้เมืองศรีพิกษะระบบคุณธรรมของข้าราชการส่วนท้องถิ่น กำหนดให้มีคณะกรรมการข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนข้าราชการส่วนท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิ

กำหนดให้มีกฎหมายกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้ คือ (๑) การกำกับดูแลและกระทำได้เฉพาะตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกรณีที่ผู้มีอำนาจกำกับดูแลเห็นว่า การกระทำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดน่าจะไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอเพิกถอนการกระทำนั้น (๒) การยกเลิกอำนาจของผู้มีอำนาจกำกับดูแลช่วงก่อนที่การกระทำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีผลใช้บังคับ (๓) การยกเลิกอำนาจของผู้มีอำนาจกำกับดูแลในการให้ความเห็นชอบในร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น (๔) การกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องส่งข้อบัญญัติท้องถิ่น มติ หรือการกระทำอื่นใดไปยังผู้มีอำนาจกำกับดูแล และ (๕) การฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อเพิกถอนคำสั่งยุบสภาท้องถิ่น และคำสั่งให้ผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ให้บทบัญญัติในกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้อำนาจกระทรวงมหาดไทยในการออกระเบียบเกี่ยวกับการกำกับดูแลทั้งหลายทั้งปวง และบรรดากฎระเบียบ หรือหนังสือเวียนที่ให้อำนาจกำกับดูแลทั้งหลายทั้งปวง ล้วนผลไป

ที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบให้เชิญชวน

กำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นผู้ใดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่สมควรดำรงตำแหน่งพ้นจากตำแหน่ง และมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่นเพื่อให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นได้

กำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้ (๑) การจัดให้มีการศึกษาผลกระทบและการรับฟังความคิดเห็นก่อนการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่นในสาระสำคัญ (๒) การจัดให้มีการออกเสียงประชามติของประชาชนในท้องถิ่นเพื่อตัดสินใจในเรื่องสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (๓) การจัดตั้งสภาพลเมืองประจำท้องถิ่น (๔) การจัดทำงบประมาณแบบมีส่วนร่วม และ (๕) การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าถึงข้อมูลข่าวสารนั้นได้โดยง่ายและไม่เสียค่าใช้จ่าย (ร่างมาตรา ๓)

๒. กำหนดให้คณะรัฐมนตรีจัดทำแผนการยกเลิกราชการส่วนภูมิภาคภายในสองปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ และจัดให้มีการออกเสียงประชามติในเรื่องการยกเลิกราชการส่วนภูมิภาคภายในห้าปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๔)

๓. กำหนดให้รัฐสภาดำเนินการตรากฎหมายในเรื่องต่อไปนี้ (๑) การกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ (๒) การกำหนดรายรับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (๓) วิธีการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (๔) การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (๕) การถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นและการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น และ (๖) การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๕)

๔. กำหนดให้คณะรัฐมนตรีเสนอกฎหมายยกเลิกหน้าที่และอำนาจของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคที่ซ้ำซ้อนกับหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกฎหมายแก้ไขหรือยกเลิกบทบัญญัติในกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายที่ขัดหรือแย้งกับหลักการบริหารราชการแผ่นดินแบบกระจายอำนาจและความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่น หรือที่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในหมวด ๑๔ ของรัฐธรรมนูญนี้ ต่อสภาผู้แทนราษฎร ภายในหกสิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ และกำหนดให้รัฐสภาพิจารณาและให้ความเห็นชอบภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีเสนอร่างกฎหมายดังกล่าวต่อสภาผู้แทนราษฎร โดยในส่วนของร่างกฎหมายยกเลิกหน้าที่และอำนาจของ

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

ที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบให้เชิญชวน

ราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคที่เข้าช้อนกับหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
หากรัฐสภาพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่กำหนด
หน้าที่และอำนาจของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคที่เข้าช้อนกับหน้าที่และอำนาจขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นสิ้นสุดไป (ร่างมาตรา ๖ และ ๗)